

1. การศึกษาความสูญเสียจากการเก็บเกี่ยว ทำการศึกษาในปีการเพาะปลูก 2541/42 และ 2542/43 โดยการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคนศึกษาปีการเพาะปลูกละ 6 แห่ง ส่วนเครื่องเกี่ยวนวดศึกษาจำนวน 19 เครื่อง ในปีการเพาะปลูก 2541/42 และ 30 เครื่อง ในปีการเพาะปลูก 2542/43 จากผลการศึกษาพบว่า ความสูญเสียจากระบบการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 5.85 เปอร์เซ็นต์ และการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวนวดทำให้เกิดความสูญเสียเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.21 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเปอร์เซ็นต์ต้นข้าวที่ได้จากระบบการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 47.57 เปอร์เซ็นต์ และการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวนวดทำให้ได้เปอร์เซ็นต์ต้นข้าวเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 57.25 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นว่าการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวนวดสามารถลดความสูญเสียทั้งปริมาณและคุณภาพเมื่อเทียบกับระบบการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคน สำหรับเปอร์เซ็นต์ข้าวสารรวมและความขาวข้าวสารของข้าวที่ได้จากการเก็บเกี่ยวทั้งสองระบบไม่แตกต่างกัน

2. ค่าใช้จ่ายจากการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคนอยู่ในช่วง 650 ถึง 910 บาทต่อไร่ สำหรับอัตราค่าจ้างแรงงานในช่วง 100 ถึง 150 บาทต่อคนต่อวัน ส่วนค่าใช้จ่ายจากการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวนวดอยู่ในช่วง 440 ถึง 550 บาทต่อไร่ สำหรับอัตราค่าจ้างเกี่ยวนวดระหว่าง 350 ถึง 450 บาทต่อไร่ และอัตราค่าจ้างแรงงานในช่วงเดียวกัน การใช้เครื่องเกี่ยวนวดทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายจากการเก็บเกี่ยวลงได้มากกว่าไร่ละ 100 บาท

ดังนั้นไม่ว่าจะพิจารณาด้านความสูญเสียจากการเก็บเกี่ยวทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว จะเห็นได้ว่าการเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องเกี่ยวนวดให้ผลดีว่าการเก็บเกี่ยวโดยแรงงานคน